PAZAR
27
İlk Kânun
1942

TAN EVİ
İSTANBUL, Ankara caddesi No. 102
TELGRAF: TAN, ISTANBUL
TELEFON: 24310, 24318, 24319
SEKİZİNCİ YIL — No. 2640

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

Mektep kitabı kadar ve belki de daha mühim olan
ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ
Yalnız Çocukların Değil, Büyüklerin de Ansiklopedisidir.
FİYATI 8 LİRADIR
TAN İdaresinden ve bütün kitapçılardan isteyiniz.

AY BAŞINDA

Ucuz Gıda Maddeleri Tevziatı Başlıyor

Memur, Emekli, Dul ve Yetimlere Yapılacak Tevziat İçin Vilâyet Bir Talimatname Neşretti

Vilâyet yılbaşından itibaren memur ve müstahdemlerle emekli, dul ve yetimlere ana karnelerle yapılacak gıda maddesi tevziatı için bir talimatname neşretmiştir. Bu talimatnameyi aynen veriyoruz:

1 — Hükûmetçe ekmek ve ekmeklik hububat ve sair eşya ve maddelerin dağıtılmasına dair talimatnamenin 5 inci maddesine göre hazırlanan "ana karne„ ler, değişmez gelirlilere yapılacak her türlü erzak ve eşya dağıtmalarında istihkakın tesbitine esas teşkil edecektir. Tevziat sırasında karneden maada başkaca vesika aranmıyacaktır.

2 — Karnenin iç sahifesindeki (25) bölmeden, (1), (2), (3), (4); (5); (6) numaraları taşıyanlardan her biri, ekmek kartı tatbik edilen yerlerde sırasiyle ikinci kânun 1943 den itibaren ikişer aylık ekmek kartı dağıtımına, kart tatbik olunmıyan mahallerde ise, yine ayni memurlar, tevzi edilecek iki şer aylık un veya ekmeklik hububat ihtiyaçlarına tahsis edilmiştir.

3 — (1) numaralı bölme, ikinci kâ

Devamı Sa. 2, Su. 4

AMİRAL DARLAN'IN ÖLÜMÜ

Amiral, müttefiklerin şimali Afrikayı işgal etmelerine meydan vermekle tarihi rolünü oynamış oldu. Onun şahsı Hür Fransızlar, la Şimali Afrikadaki Darlan taraftarlarının da arasını açıyordu. Amiralin ölümü bu ikiliğe belki nihayet verecektir. Fakat bu suikastlerin vuku bulmıyacağını kimse temin edemez. Dünya ve bilhassa Avrupa çok mühim hâdiselerin arifesindedir. Bu itibarla Cezairde patlıyan tabanca, bizce Avrupada başlıyacak büyük hâdiselerin sadece bir habercisidir.

M. Zekeriya SERTEL

Amiral Darlan'ın Cezair'de bir genç Fransız askeri tarafından öldürülmesi, netice itibarile, üzerinde fazla durmağa değer mühim bir hâdise değildir.

Çünkü Amiral Darlan'ın Afrikadaki vazifesi bitmiş bulunuyordu. O müttefiklerin Şimali Afrikayı işgal etmelerine imkân vermekle tarihi rolünü oynamış oldu. Bundan sonra Şimali Afrikada Darlan'ın oynıyacağı rolü, herhangi bir Fransız generali de yapabilir ve Darlan'ın eksikliğini duyurmayabilir.

Amiral Darlan zaten ruhen Mareşal Pétain'den ayrılmak cesaretini gösteremiyen bir adamdı. Bu yüzden de Fransızlar arasında ayrılıklara sebebiyet veriyordu. O, Vichy hükûmetinin artık iflâs ettiğini, Mareşal Pétain'in, mütareke hükümlerine sadık kalacağım endişesile, memlekete zarar yaptığını bile farkedemiyordu. Şimali Afrikada Mareşal Pétain namına hareket ettiğini söylüyor ve onu temsil ettiğini iddia ediyordu. Halbuki Mareşal Pétain'in artık Fransayı temsil ettiğinden şüphe edilebilir Amiral Darlan'ın ölmeden birkaç saat evvel yaptığı beyanatından da öğreniyoruz ki, Mareşal Pétain ve Vichy hükûmetinin iki gayeleri vardı: Biri imparatorluğu kurtarmak, ikincisi de donanmayı muhafaza etmek. Bugün Fransanın bu iki varlığı da Vichy nin elinden çıkmıştır. Fransa imparatorluğu müttefiklerin işgali altındadır. Fransız donanması yok olmuştur. Fransanın kendisi de baştanbaşa düşman işgali altındadır. Binaenaleyh Vichy hükûmetinin artık bir hikmeti vücudü kalmamış gibidir. İsmi var cismi yok hükmünde bir hükûmet namına Şimali Afrikada idareyi elinde bulundurduğunu iddia eden Amiral Darlan'ın da bu sebeple tarihi rolü nihayet bulmuş oluyordu.

Amiral Darlan'ın şahsı, Hür Fransızlarla, Şimali Afrikadaki Darlan taraftarlarının da arasını açıyordu. Amiralın ölümü, bu ikiliğe de belki nihayet verecek, ve bütün Fransızların Şimali Afrikada bir şefin idaresi altında toplanmalarına hizmet edecektir.

Yalnız bu suikast, bize Fransızlar arasında mevcut olan kuvvetli ve birbirine zıd cereyanların mevcudiyetini göstermesi bakımından dikkate şayandır. Suikasdin sebebi hakkında henüz hiç bir şey ifşa edilmemiştir. Bu genç, mihver tahriki ile mi hare-

Devamı Sa. 4 Sü. 2

SOVYET RESMİ TEBLİĞİ

Orta Don'da Taarruz Devam Ediyor

8 Sehir İşgal Edildi - 10 Günde 172 Tank, 1877 Top, 54 Bin Tüfek ve 49700 Esir Alındı

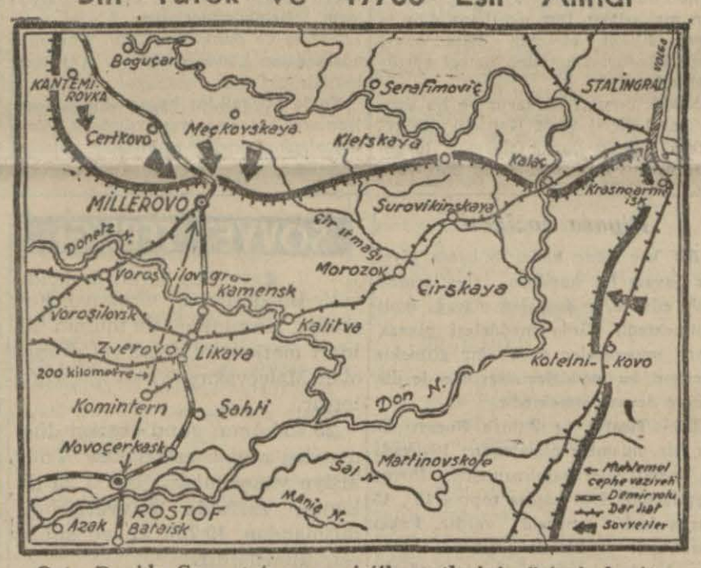

Orta Don'da Sovyet taarruz istikametlerini gösterir harita

Moskova, 26 (A.A.) — Sovyet haberler bürosunun hususi tebliği: Orta Don çevresinde kuvvetlerimizin taarruzu devam etmektedir.

25 Ilkkânun günü Orta Don çevresinde taarruzlarını başarı ile geliştiren kuvvetlerimiz, evvelce bildirilen istikametlerde ilerliyerek en önemlileri, Fisenkovo, Kantemirovska batısında Markovka, Bugaevka, Rostohokovo, Kantemirovska batısında Markovka, Bugaevka, Rostoho-

Devamı Sa. 2, Su. 6

ALMAN TEBLİĞİ

Yeni Sovyet Taarruzları Püskürtüldü

Mihver Kuvvetlerine Uçakla Mühimmat ve Yiyecek Atıldı

Berlin, 26 (A.A.) — Alman orduları umumî karargâhının tebliği ezcümle şöyle demektedir:

Terek'in şimalinde düşman Alman hatlarına karşı yapmış olduğu akınlar esnasında ağır zayiata uğramıştır. Bu kesimde 29 Sovyet hücum arabası tahrip edilmiştir. Volga ile Don arasında ve Don bölgesinde düşmanın devamlı taarruzları püskürtülmüştür. Alman kıt'alarının karşı taarruzları esnasında Sovyet kuvvetleri birçok noktadan atılmış-

Devamı Sa. 2, Sü. 7

Yugoslav Çetecileri Bir Şehri Ele Geçirdi

Londra: 26 (A.A.) — Roma radyosu Yugoslav çetelerinin Bosnada Livno şehrini ele geçirdiklerini ve 300 kadar düşman öldürerek topçu malzemesi aldıklarını teyit etmektedir.

Çeteçiler bundan başka yine Bosnada Sanaskimot kasabasını kuşatmışlardır.

Diğer taraftan Travnik bölgesinde bir çok Alman ve İtalyan askerinin öldürüldüğü bildirilmektedir.

Millî Şefimiz Konservatuarı Şereflendirdi

Ankara, 26 (TAN) — Bugün saat 15,30 da Devlet Konservatuarında Riyaseticümhur flârmonik orkestrası tarafından bir konser verilmiştir. Millî Şef İnönü yanlarında Marif Vekili Hasan Âli Yüsel ve Berlin büyük elçimiz Saffet Arıkan olduğu halde konservatuarı şereflendirmişlerdir. Reisicümhurumuz, gelişlerinde olduğu gibi gidişlerinde de konserde hazır bulunanlar tarafından coşkun bir şekilde alkışlanmışlardır. Konser çok muvaffakiyetli geçmiştir.

General Giraud

Savaşan Fransa Birliği

Giraud, de Gaulle'le Birleşmiye Taraftar Olduğunu Söyledi

Amiral Darlan'ın Katili İdama Mahkûm Edildi

Cezair, 26 (A.A.) — General Giraud, United Press'e yazı ile bir mülâkat vermiştir. Sorulan sualler ve alınan cevaplar şunlardır:

Fransız batı Afrikasının harekete geçirebileceği asker sayısı ne kadardır? Cevap: 300.000 kişi.

Plânlarımız General de Gaulle kuvvetlerile iş beraberliği yapmak veya birleşmek kısımlarını da ihtiva etmekte midir? Cevap: Evet, pek tabii olarak.

Devamı Sa. 2, Sü. 1

Spor Hareketleri

Beşiktaş G. Birliğine 3 - 2 Galip Geldi

Yazısı 2 inci sahifemizdedir

İngiltere ve Amerika İntibaları

İngilterede Elimize Verilen Tılsımlı Anahtar

YAZAN: M. ZEKERİYA SERTEL

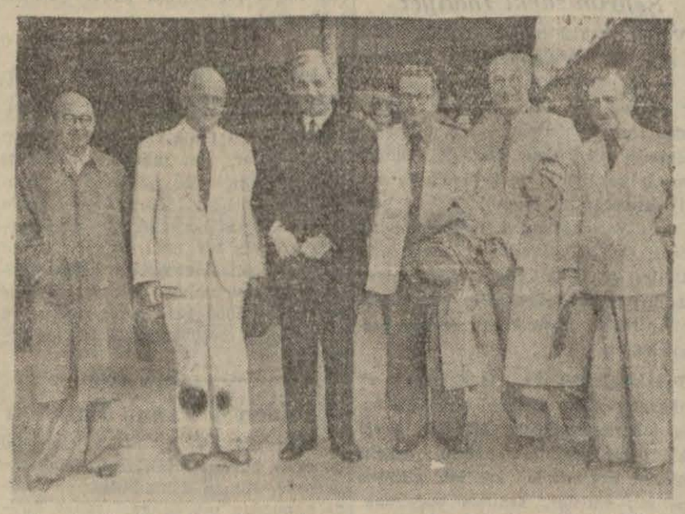

Gazetecilerimiz Londra istasyonunda Rauf Orbay ile birlikte

Basmuharririmizin seyahat intibal arından beşincisini bugün 3 üncü sahifemizde bulacaksınız.

Dün İki Şimendifer Kazası Oldu

Zeytinburnundaki Müsademede 2 Kişi Öldü, 12 Kişi Yaralandı - Etimesuttaki Kazada da 7 Kişi Yaralandı

Dün saat 14,26 da Zeytinburnu istasyonunda bir tren kazası olmuş, iki kişi ölmüş, 12 kişi yaralanmıştır. Ayrıca iki yük vagonu tamamen parçalandığı gibi, beş yolcu vagonu ve trenin lokomotifi hasara uğramıştır. Kazanın tafsilâtı şudur:

Saat 14 de Sirkeciden kalkan banliyö yolcu katarı Zeytinburnu istasyonuna yaklaştığı sırada, makasların doğru yola açık bulunmayıp yük vagonlarının bulunduğu yola çevrilmiş olmasından dolayı tahmil tahliye hattına girmiş ve burada boşaltılmakta olan iki vagona süratle çarpmıştır. Musademe şiddetli olmuş yük vagonları parçalanmış ve trenin tokomotifi hasara uğradığı gibi banliyö treninin makinesinin arkasındaki vagonu takip eden beş yolcu vagonu birbirinin üstüne binmiştir. Tren çarpışma yerinden itibaren 22 metre daha ilerledikten sonra durabilmiştir.

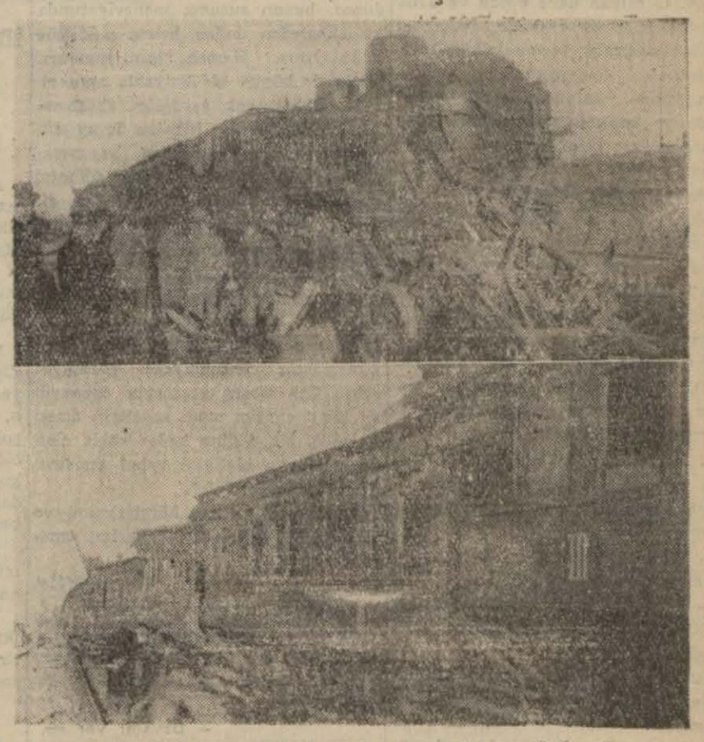

Zeytinburnundaki kazadan sonra lokomotifin ve vagonların vaziyet'

Ölen ve yaralananlar

Bu şiddetli müsademe yüzünden yük vagonlarından eşya boşaltmakta olan işçilerden Alanyalı İbrahim, Durmuş Darıcı, Osman Yarıcı, Halil Öztan ve Halil Hayrettin ağır surette yaralanmıştır.

Bunlardan Alanyalı İbrahim hastaneye nakli sırasında, Durmuş Darıcı da hastanede ameliyat olurken ölmüştür. Halil Öztanın da sıhhi vaziyeti tehlikelidir.

Banliyö treninin birbirinin üstüne bindiren ve hasara uğrıyan 2074, 2042, 2036, 1706, 1762 numaralı vagonlarda bulunan yolculardan da E-

Devamı Sa. 2, Su. 5

44 Vilâvette Varlık Vergisi Listeleri Asıldı

Verginin Piyasada Tesirleri Arttı

Ankara, 26 (TAN) — Şimdiye kadar 44 vilâyet varlık vergisi listelerini asmıştır. Bu vilâyetler şunlardır

Afyon, Amasya, Ankara, Antalya, Aydın, Balikesir, Bilecik, Bingöl, Bitlis, Bolu, Burdur, Çanakkale, Çankırı, Denizli, Diyarbakır, Edirne, Elâzığ, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Gaziantep, Hakkâri, Hatay, İçel, Istanbul, İzmir, Kayseri, Kütahya, Malatya, Manisa, Maraş, Mardin, Muğla, Niğde, Ordu, Seyhan, Sinop, Sivas, Tekirdağ, Tokat, Urfa, Yozgat, Zonguldak.

Henüz ilân etmiyen ve kısmen ilân edilenler:

Ağrı, Çorum, Çoruh, Giresun, Gümüşhane, Kastamonu, Kırşehir, Muş, Siirt, Trabzon, Tunceli, Van, İsparta, Kars, Kırklareli, Koceli, Konya, Rize, Samsun.

Bu vilâyetler içinde yalnız Balikesirle İçel vilâyetlerinin tediye için tayin edilen ilk on beş günleri bitmiş, ikinci on beş günleri başlamıştır.

Devamı Sa. 2, Su. 4

İngiliz Parlamento Heyeti Yarın Ankaraya Geliyor

Ankara, 26 (TAN) — Büyük Millet Meclisinin misafiri olarak dört kişilik bir İngiliz parlâmento heyeti pazartesi akşamı Toros ekspresile Ankaraya gelecek ve Büyük Millet Meclisi namına karşılanacaktır. Programa göre İngiliz heyeti Ankarada üç gün kalacak ve şereflerine gerek Büyük Millet Meclisi tarafından gerekse İngiliz sefareti tarafından resmi kabulleri yapılacaktır.

İngilizler Sirte'yi İşgal Etti

8 inci Ordu Mihver Kıtalarını Batıya Doğru Sürdü

General Montgomery

Londra, 26 (A.A.) — Orta Şark tebliği: Kıta'larımız dün öğle vakti Sirte'yi işgal etmiş ve düşmanla temas ederek düşmanı batıya doğru sürmüşlerdir.

Muharebe çevresinde önemli hava harekâtı olmamıştır

Bir saldırma hareketi

Londra, 26 (A.A.) — Berlin radyosu, Sirte dolaylarında Ge-

Devamı Sa. 2, Su. 3

Tunus'da Çarpışma Başladı

Alman Tebliğine Göre Müttefiklerin Taarruzu Püskürtüldü

Londra, 26 (A.A.) — Şimal Afrika müttefik kuvvetler tebliği: İngiliz - Amerikan kuvvetlerinin Meczelbab şimal doğusunda 9 kilometre ilerlediklerini ve Fransız kıt'alarının da Kaioruan batı çevresinde düşman taarruzlarını başarı ile püskürterek bir çok esir ve malzeme aldıklarını bildirmektedir

Alman tebliği

Berlin, 26 (A.A.) — "Alman tebliği": Tunus'ta Alman ve İtalyan kıt'aları, şiddetli çarpışmalarının hedefi olan mevzileri işgal etmişler ve düşman taarruzlarını püskürtmüşlerdir. Alman ve İtalyan uçakları, Cezair limanının tesislerine ve Cezair hava alanlarına hücum etmişlerdir.

Tunus'a 20 kilometre kaldı

Londra, 26 (A.A.) — Cezair radyosu, müttefik öncülerinin Tunusa 20 kilometre kadar yaklaştıklarını bildirmektedir.

Yiyecek ve mühimmat gönderiliyor

Londra, 26 (A.A.) — İngilterede Şimali Fransız Afrikasına durmadan yiyecek ve mühimmat akmaktadır.

ASKERİ VAZİYET

Doğu ve Afrika Cephelerinde

Yazan: Emekli Deniz Subayı
NECATİ YAŞMUT

Rusya cephesi: Orta Don mıntakasında muharebeler şiddetini hiç kaybetmeden devam ediyor Rus taarruzunun seyri ilk günlere nazaran biraz ağırlaşmıştır Her müsait yerde mevzi tutan Alman ordusunun mukavemeti ve bu mukavemetleri kırmak için verilmesi lâzım gelen insan ve malzeme zayiatını ve Alman-

ların her fırsatta giriştikleri mevzii karşılık taarruzları da karşılamak mecburiyetini, bu süratin ağırlaşmasında esaslı âmiller olarak kabul edebiliriz.

Resmî Rus tebliği, Rus taarruzlarının 24 birincikânun günü Millerovo'nun otuz kilometre mesafesinde bulunduklarını

Devamı Sa. 4, Sü. 1

Edebi Roman

GELİNLİK KIZ

No. 47

Yazan: Kerime Nadir

— Hiç vakit kaybetmeden, bugünkü haleti ruhiyeniz geçmeden onu da bitiriniz.. Zira, görüş sahanız bulandırılır, lekesiz ruhunuz karalanır, ve sakin maneviyetiniz rencide edilirse, bu esere ölmüş nazariyle bakmak icap edecektir.

— Neler söylüyorsunuz Behzat bey?

— Hakikatten bahsediyorum Feyzâ hanım!. Siz her eserinizde hayatın en güzel modellerini aldınız; en temiz renklerle fırça çaldınız.. Aynî şekilde başlanan bir eser, bu şartlar altında sona ermelidir. Aksi takdirde mahva mahkûm sayılır.

— Benim değişeceğimi mi zannediyorsunuz?.

— Hem de nasıl! Vâkıa bu değişiklik bir bakıma terakkinize hadim olacaktır.. O zaman daha olgun ve daha realist eserler vereceksiniz,. Fakat, elinizdeki yarımlar boynu bükük kalacaklar!

Bu sırada salondan ayak sesleri okşetmiye başlamıştı. Cavidanın sesi:

— Ayol her taraf karanlık!. Bu kızlınlere mi karıştı?. Diyordu

Sonra terasa yaklaşarak:

— A!, Burada sesler var.. Feyzâ sen misin?.

Diye seslendi.

Feyzâ derhal:

— Evet, buradayım! Dedi. Elektriği yaksana Cavidan!..

Bir dakika sonra salon aydınlanmıştı. Cavidan terasın kapısına yaklaşınca, tuhaf bir şeyle karşılamış gibi hayretle gözlerini açtı:

— Aa!. Daymı da buradaymış!. Kuzum karanlıkta ne yapıyorsunuz?

Behzadın birden gazapla kaşları çatılmıştı:

— Elinin körünü! Diye bağırdı.

Sonra Feyzâya dönerek:

— İşte, bir eşek huzurumuza becerdi! Dedi ve hırsla yürüyerek içeriye girdi.

Cavidan, onun oda kapısını şiddetle çarptığını duyunca bir kahkaha savurmuştu:

— Kuzum Feyzâ, daymla ne konuşuyordunuz . Bu adamla ne sohbet edilir, ne hasbihal!. Dedi.

Feyzâ fütursuz bir tavırla:

— İşte şuradan buradan! Diye güldü. Damat beye ait dedikodular ve saire!..

— Çok sabırlısın doğrusu!. Ben onun ne sözüne ne de naslıhatine tahammül edebilirim... Annemin de işi yok da buna Şevketçiğime hakkında fikir sormuş!..

Feyzânın sessiz durduğunu ve fikren meşgul olduğunu görünce birden boynuna sarıldı;

— Oh Ne mesutsun değil mi? Hayatında yeni bir safha açılıyor... Sevdiğin adama varıyorsun!. Dünyada bundan fazla ne istenir?. Ne olur, Şevketçiğimle bir araya gelmemiz için de dua et!. Senin duan kabul olur!.

İKİNCİ SAFHA

— 1 —

Üç gün sonra Cüneyttten şu mektup gelmişti:

"Aziz ressamım!

Pazar günü şiddetli bir heyecanın tesiri altında bunalarak geçirdiğim kısmetli satleri hâlâ yaşıyor gibiyim. Hâlâ dimağım grev halinde, hâlâ o anların hazlı râşeleriyle titriyorum..

Bugüne kadar elime kalem alamadımsa, bunun suçunu, maneviyatımda ki istihaleden doğan krizin şiddetine bağışlayınız. Hemen nişan yapmayı ailem de büyük bir iştiyakla arzu ettiler. Fakat, çok sevdiğim akrabamdan birinin dünden itibaren üç ay için Atinaya gitmesi yüzünden, bu meraşimin onun avdetine tehir edilmesi muvafık görüldü. Çünkü kendisi gidecek, nişan gününü birlikte tesit edelim diye rica etmiş ve benden söz alarak yoluna çıkmıştı.

Ben, ebedî müşterek hayatımızda ancak bir üvertür seramonisi telâkki ettiğim nişanın, hemen bugünlerde olmamasını ehemmiyetli görmüyorum.. Çok mesut geçeceğini tahayyül ve iman ettiğim uzun senelerin dizisi yanında, bir düğüm kadar naçiz olan bu müddetin hiçliğini kabul etmekteyim, siz ne dersiniz?..

Muhterem ailenize hürmetlerimi ve size en içli saygı ve sevgilerimi sunarım.

Cüneyt Hâlet

Feyzâ bu mektubu, kahvaltı sofrasının başında okumuştu. Başını kaldırdı. Kendisinden havadis bekliyen cemaata, dudaklarında sönük bir tebessümle:

— Devamı var —

RADYO

BUGUNKU PROGRAM

8.30 Program	19.00 Konuşma
8.32 Marşlar (Pl.)	19.15 Fasıl heyeti
8.40 Haberler	19.30 Haberler
8.55 Marşlar (Pl.)	19.45 Serbest
12.30 Program	20.15 Konuşma
12.33 Müzik (Pl.)	20.30 Oda müziği
12.45 Haberler	21.00 Evin saati
13.00 Şarkılar	21.15 Türküler
13.30 Orkestra	22.00 Piyano konseri
18.00 Program	22.30 Haberler
18.03 Orkestra	22.45 Kapanış
18.45 Fasıl heyeti	

Ucuz Balık Satışı

Her Semtte Satış Şubeleri Açılacak

Balık bolluğu devam etmekte ve bu yüzden et fiyatları da istikrar kesbetmektedir. Dün mezbahada mutat kesim miktarından 1000 kadar koksan kesilmiştir. Et fiyatlarının on kuruş kadar düştüğü görülmüştür.

Diğer taraftan Balıkçılar cemiyeti şehirde satılan balık fiyatlarının aynı olmasını temin edebilmek için, şehrin her semtinde balık satış büroları açmıya karar vermiştir.

Bu satış yerleri sayesinde balık fiyatları her yerde aynı olacaktır. Cemiyetin bundan gayesi, gece gündüz denizde uğraşan balık avcılarının meselâ 30 kuruşa verdiği balığı balıkhaneden bir araba parası vererek dükkânına götüren satıcının en aşağı 90 kuruşa satmasını önliyerek halka ucuz balık yedirmektir.

SPOR:

Ankarada Dünkü Spor Maçları

Ankara, 26 (A.A.) — İki maç yapmak üzere şehrimize gelmiş olan Beşiktaş takımı, ilk maçını bugün 19 Mayıs Stadında, 10 bine yakın seyirci önünde Gençlerbirliği ile oynamıştır. Şeref tribününde Başvekil Şükrü Saracoğlu da bulunuyordu.

Saat 15,15 de başlıyan maçı hakem Ziya Oran idare etmiştir. İlk golü yedinci dakikada Gençlerbirliği yaptı, çok geçmeden Beşiktaş beraberlik golünü kaydetti. Bundan sonra oyun oldukça mücadeleli, fakat mütevazin geçti ve her iki taraf da birer gol daha kaydederek birinci devre 2 — 2 berabere bitti.

İkinci devrede Beşiktaşlılar hâkimiyeti ellerine aldılar ve bir gol daha çıkararak maçı 3 — 2 kazandılar.

Yarın yine saat 15,15 de Beşiktaş ikinci maçını Demirspor ile yapacaktır. Bu maç 19 Mayıs Stadyomundan radyo ile verilecektir.

Şehrimizdeki maçlar

Lig maçlarına bugün Fenerbahçe ve Şeref stadlarında devam edilecektir. Şeref stadında fikstür mucibince karşılaşmaları icap eden Beşiktaş ile Galatasaray arasındaki maç, Galatasaraylı ligde oynamamakta ısrar etmesi üzerine yapılamıyacağından, Beşiktaş takımı Ankaraya gitmiştir.

Saat 12,30 da Süleymaniye ile Vefa karşılaşacaktır.

Fenerbahçe stadında saat 10,30 dan itibaren Beykoz - Davutpaşa, Fenerbahçe - Taksim, Altınuğ - İstanbulspor oynıyacaklardır.

Ucuz Gıda Maddeleri Tevziatı Başlıyor

Baş tarafı 1 incide

nun, şubat 1943, (2) No: lu bölme mart, nisan 1943 ilâh... İkişer aylık ekmek kartı veya ekmeklik hububat dağıtımında kullanılacağına göre, her dağıtma devresinde, bunun tekabül ettiği devre numarası iptal edilecektir

4 — Dağıtılacak ekmek kartları, talimatnameye bağlı (8) No: lu nümuneye muvafık "Ekmek kartı tevzi bordrosu., ile mutemetlere tevzi edilecektir. Daire mutemetleri, aile reislerile bunların besledikleri kimselere ait ekmek kartlarını tevzi ederken, ana karnenin birinci sayfasındaki matbu karne numarasını, ekmek kartına yazacakları gibi, bölmeyi de (ikinci kânun şubat 1943 için "1, numaralı bölme), dört köşeyi birleştirecek surette (x) şeklinde bir işaretle iptal edecekler ve tevzi günü tarihini, bu işaret üzerine kaydedecekleridir.

Gerek işaret ve gerek tarihin mürekkeple ve silinmiyecek surette yazılması lâzımdır. Bu şekilde iptal edilen her numaralı bölme, kesilmiyecek ve olduğu gibi yerinde kalacaktır.

5 — Ekmeklik un ve hububat da gitmaları talimatnameye bağlı (9) nu maralı nümuneye muvafık tevzi bordrosu ile yapılacaktır. İkinci kânun 1943 den itibaren ikişer aylık devrelere ait tevziatta, bölmeler (4) üncü maddede izah edildiği tarzda iptal olunacaktır.

6 — (7) No: lı bölme, ikinci kânun şubat, mart 1943 devresi için üç aylığı bir defada dağıtılacak olan (Şeker) e tahsis edilmiştir. Bu üç aylık devrenin şekeri dağıtılırken, (7) No: lı bölme, (4) üncü fıkrada gösterildiği şekilde iptal olunacaktır.

7 — (8) numaradan itibaren her bölmenin hangi maddelerin dağıtılmasına tahsis edileceği ayrıca bildirilecektir.

8 — Gerek ekmek kartı gibi tevzi at kartlarının dağıtımında ve gerek aynen yapılan tevziat esnasında, dairelerinin bulunduğu şehirden muvakkaten ayrılan aile reisleri, isterlerse (Ana karne) lerindeki bölme numaralarını gittikleri şehirde iptal ettirmek suretiyle istihkaklarını oradan alabilirler.

Memuriyet mahalli taşrada olup da muvakkaten şehrimize gelecek aile reislerinin bu madde hükümlerinden istifade edebilmesi için bulunduğu memuriyet hangi vekâlete bağlı ise İstanbulda da ayni vekâletin o işi yapan dairesinin bordrosuna ithal edilmesi lâzımdır.

9 — Yukarıdaki izahattan anlaşılacağı üzere numaralı her bölme, hükûmetçe dağıtılacak maddelerin alınmasını temine yaradığından gerek ana karne,, nin ve gerek bölmelerinin iyi bir surette muhafazası lâzımdır.

10 — Bu tebliğ ayni zamanda alâkalı bütün daire ve müesseseler için tamim mahiyetindedir.

Dün İki Şimendifer Kazası Oldu

Baş tarafı 1 incide

dirmeli Ârif Uzunkap, Babaeskili Mustafa Gürler, Üsküplü Erkal, Romanyalı Hüseyin, Sivaslı Ahmet ve Rıza ile Melâhat isminde bir kadın muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Yaralılar derhal şehrin muhtelif hastanelerine kaldırılarak tedavi altına alınmıştır.

Hâdiseyi müteakip vaka yerine gelen müddeiumumî muavinlerinden Kemal Özçoban tahkikata elkoymuş, iptidaî bir keşif yaptırmış ve hazırlık tahkikatına başlamıştır. Adliye tabibi Kâmil Ünsalan da kaza esnasında ölenleri muayene ve definlerine ruhsat vermiştir. Ayrıca dokuzuncu işletme müdürü Hayri İser, hareket ve cer müfettişleri de vaka yerine gelerek kazanın sebepleri hakkında idarî tahkikata başlamışlardır.

Kazanın sebep ve mesulleri

Vaka yerinde yapılan tahkikata ve alâkalılardan elde edilen malûmata göre, kaza makasların yolcu treninin geçeceği hatta göre hazırlanmış olmasından ve tahmil ve tahliye yoluna çevrilmiş olmasından ileri gelmiştir. Daha evvel Zeytinburnunda Edirne istikametinden gelen 61 numaralı tren manevra yapmış ve bu tren geçtikten sonra makasların tekrar tanzim edilmesi unutularak geçecek trenler için yol serbest bırakılmamıştır.

Sorgusu yapılan istasyon makasçısı Cavit, makasların doğru olduğunu iddia etmiş, istasyon memuru Recep de makasların trenin geçebilmesi için tanzim edilmiş olduğunu, fakat makaslarda teknik arıza olduğundan kazanın vukua geldiğini ileri sürmüşlerdir. Makaşçı makasları tanzim edip kilitlememekten, memur da bunları kontrol etmeden trene yol verip istasyona kabul etmekten, tren makinisti Rasim de istasyona yaklaşırken makasların ters olduğuna dair işarete dikkat etmeyip daha evvel treni durdurmadığından mesul görülmektedir.

Müddeiumumî bunların ve bu arada hat bekçisi Şerif Kanatın nezaret altında bulundurulmalarına lüzum görmüştür. Dün saat 14,26 dan 19 a kadar vukuf heyeti teşekkül edemediğinden ve zabıta tahkikatı da vaktinde yapılmadığından vaka mahallinde keşif yapılması bugüne kalmıştır.

Etimesuttaki kaza

Ankara, 26 (A.A.) — Bugün 26.12. 1942 tarihinde gece yarısından biraz sonra Etimesut istasyonu yakınında iki marşandiz katarının çarpışması suretiyle bir kaza olmuştur.

Sincanköy istasyon memuru Sincanköyde bulunan bir marşandiz katarını Etimesuttan gelecek olan diğer bir marşandiz katarının vürududna kadar beklemesi lâzım gelirken, yolda tren olduğunu unutarak bunun hareketine müsaade etmiş ve Etimesut yakınında iki tren çarpışmıştır.

Üç yük vagonu devrilmiş, dokuz vagon yoldan çıkmıştır. Çarpışan trenlerin müstahdemlerinden 7 kişi yaralanmış ve bunlardan üçü Nümune hastanesine gönderilmiştir. Yaraları hafiftir.

Yolda bir miktar hasar olduğu için trenlere aktarma yaptırılmıştır. Yolun akşama kadar açılmasına çalışılmaktadır.

Yeni Ekmek Karneleri

Aile Reislerinin İmzası İle Verilecek

İstanbul Vilâyetinden tebliğ edilmiştir:

Kânunusani - Şubat aylarına ait ekmek kartları halka tevzi edilmek üzere dağıtma birliklerine tamamen verilmiştir.

Tevziat aile reisinin imzasını almak suretiyle yapılacağından tevzi esnasında ya aile reisinin veya aile reisi namına imzaya salâhiyetli bir şahsın evde bulunması ehemmiyetle tebliğ olunur.

Tevziata bugünden itibaren başlanacaktır.

Gazinolarda Yılbaşı Fiyatları

Taksim Belediye gazinosu, Parkotel, Maksim, Tokatlıyan ve diğer bazı lüks yerler yılbaşı gecesine mahsus olmak üzere fevkalâde tarife tatbikine müsaade edilmesi için Belediyeye müracaat etmişlerdir.

Belediye yaptığı inceleme sonunda bu gibi yerlerde bir gece için tabldota % 100, rakıya % 25, şaraba % 50 zam yapılmasını ve lüks yerlerde konsimasyonun 200, birinci sınıf yerlerde de 150 kuruş olmasını uygun görmüştür.

Bu tarife, yalnız bir geceye mahsus olmak üzere yılbaşı gecesi tatbik edilebilecektir.

DİKKAT:

Yine Ada Çamları Meselesi

Ada çamlarının tırtıl istilâsına uğradığını, mücadelenin geciktiğini yazmış, Belediyeden de mücadelenin başlamak üzere olduğu cevabını almıştık. Bugün memnuniyetle öğreniyoruz ki, mücadele derhal başlamıştır. 30 amele her gün tırtıl yuvalarını temizlemektedir. Ameleye yuva başına bir kuruş ücret verilmekte, bir amele günde 100 — 150 yuva temizliyebilmektedir.

Belediyenin neşriyatımızı gözönüne alarak bu kadar süratle harekete geçmiş olması takdire şayandır. Ancak Adalarda pek çok çam vardır ve görünüşe göre, 30 amele mevsim içinde bu çamların yüzde onunu bile temizliyemiyecektir. Fakat Belediye daha fazla amele bulamamaktadır. Mücadeleyi tamamiyabilmek ve iyi netice almak için yapılacak tek iş amele miktarını çoğaltmak, hiç değilse üç yüze çıkarmaktır. Bunun da çaresi yuva başına verilen bir kuruşu 2 kuruşa çıkarmaktır. Esasen bir kuruş harpten evvel verilen ücrettî. Bugün bir kuruşla çalışacak amele bulmak güçtür.

Gaziantebin Kurtuluş Günü

Coşkun Tezahürat İle Kutlandı

Gaziantep 26 (A.A.) — Antepliler, dün kurtuluşlarının yirmi birinci yıldönümünü coşkun tezahürat ve büyük bir sevinç içinde kutlamışlardır. Bu münasebetle şehir baştanbaşa milli renklerimizle süslenmiştir.

Saat 10 da kaleden atılan topla tören başlanmış ve bu anda Anteb'in kurtuluşunu temsilen, bundan yirmi bir yıl önce olduğu gibi kahraman ordumuza mensup birlikler halkın en içten minnet ve sevgi tezahürleri arasından Maraş yolundan şehre girerek doğruca hükûmet konağı önüne gelmişlerdir. Burada hükûmet konağına merasimle şanlı bayrağımız çekildikten sonra söz alan hatipler, dünyanın içinde bulunduğu büyük bâdirede bize hürriyet ve emniyetle bu mutlu günleri yaşatan Millî Şefe karşı duyulan sonsuz şükran ve bağlılık duygularını bu vesile ile bir defa daha ifade eylemişler ve törene bütün askerî birliklerin, mekteplilerin ve teşekküllerin iştirak eyledikleri büyük geçit resmi ile son verilmiştir.

GECE GELEN HABERLER

Savaşan Fransa Birliği

Baş tarafı 1 incide

Yapılan plânlar Birleşik Milletler arasında askeri bakımdan tam bir iş beraberliği icap ettirdiğine göre, bu iş beraberliği İskenderiye ve başka limanlarda bulunan Fransız gemilerine de teşmil ettirilecek midir? Cevap: Evet.

Amerikan milletine veya başka bir Birleşik millete verilecek bir mesajınız var mıdır? Cevap: Amerikan milletinin şurasını bilmesini isterim: Fransa, çok büyük ihtiyacı olan en modern silâhların biran evvel ve mümkün olan süratle Birleşik Amerika tarafından kendisine verileceğine kat'iyyen emindir. Fransız ordusu bu silâhları kullandığı zaman, zafer gününün çok süratle yaklaşacağını Amerikalılar göreceklerdir. Fransanın Amerikaya tam bir itimadı vardır. Amerikanın da Fransaya itimat etmesini rica ederim.

Amiral Darlan'ın halefi

Cezair, 26 (A.A.) — Amiral Darlan'ın katilinin evvelce asker olduğu ve Fransızlar tarafından verilen bir hüviyet varakasını kullanmak suretiyle Amiral Darlanin dairesine girebildiği söylenmektedir. Hangi orduya mensup olduğu ifşa edilmiştir. (Afrikadan Madrite gelen haberler, katilin, Doriot milislerinden olduğunu sandıracak mahiyettedir.)

Dini âyin bu sabah birçok resmi şahsiyetlerin iştirakiyle büyük kilisede yapılmıştır. Amerikalı askerlerin de dahil bulunduğu binlerce kişiden mürekkep bir kafile tabutun önünden geçmiş ve General Giraud'ya tâziye etmiştir.

Amiral Darlan'ın katili münasebetiyle meydana çıkan siyasi buhran yüzünden Noel yortularını cephede geçiren General Eisenhower Cezair'e dönmüştür. Uzun zamandanberi Alman düşmanı olan General Giraud, muvakkaten Amiral Darlanı istihlâf etmektedir. Darlan tarafından teşkil edilen İmparatorluk meclisi bugün toplanacak ve yeni meseleleri inceliyecektir. General Giraud'nin katili olarak Amiral Darlanın yerine geçirileceği çok muhtemel görülmektedir. General, muharip Fransızlarla iş beraberliği yapmak lehinde bulunmuştur.

Katil idam edildi

Cezair, 26 (A.A.) — Radyo, bu gece menşei tasrih edilmiyen aşağıdaki resmi tebliği neşretmiştir:

"19 uncu askeri bölge örfi divanı, Cezair saatiyle 18 de Amiral Darlanın katilini idama mahkûm etmiştir. Hüküm 26 İlkkânun sabahı infaz edilmiştir.,,

Radyo, katilin Fransız tâbiiyetinde olduğunun örfi divan tarafından tesbit edildiğini ilâve etmektedir. Katilin anası İtalyandır ve halen İtalyada yaşamaktadır.

Başka bir tebliğ, katilin isminin millî emniyet bakımından ifşa edilmediğini bildirmektedir. Katil, hayatının büyük kısmını Pariste geçirmiş ve İtalyada da oturmuştur. Geçen sene Üniversiteye yazılmak için Cezair'e gelmiştir.

United Press'in Cezair'den öğrendiğine göre, ölüm kararı, bu sabah Amerikan umumî karargâhına davet edilen gazetecilere Fransız yüksek komiserliği memurlarından biri tarafından okunmuştur.

Dün öğleden sonra halk, umumî valilik sarayına konulan Amiral Darlanın tabutu önünden geçmiştir. Tabut Fransız bayrağına sarılmıştı. Yalnız kılıç dört subay ve müslüman askeri şefler nöbet beklemektedir. Tabutun bulunduğu salon ziyaretçilerin getirdikleri çiçeklerle doludur. General Giraud, General Nogues, Cezair valisi M. Temple ve eşi Darlanın tabutu önünde eğilmişlerdir.

Bu sabah Rabat'da Saint - Pierre kilisesinde yapılacak ruhanî âyinde Faa sultanını birinci vezir temsil edecektir.

Savaşan Fransızlara göre

Londra, 26 (A. A.) — Londradaki savaşan Fransızlar, General Giraud'nun Darlan'a halef olması takdirinde kendileriyle şimal Afrikadaki Fransızlar arasında derhal bir yakınlık hasıl olacağı mütalâasında bulunmaktadırlar. Essasen De Gaulle ile Giraud arasında hiçbir zaman nıza ve münakaşa olmamıştır. Halledilmesi icap eden yegâne mesele, İmparatorluk meclisi salâhiyetlerinin şümulü meselesidir. Müttefiklerin noktai nazarına göre General Giraud, Darlan'a halef olmıya en lâyık zattır.

*

Vaşington 26 (A.A.) — Muharip Fransızlar sözcüsü, Darlanın katlinin doğuracağı akıbetler hakkında fikir yürütmenin henüz pek erken olduğunu söylemiş fakat, bu ölümün, Fransız birliği için en önemli manilerden birini ortadan kaldırmış bulunduğunu ilâve etmiştir.

Japonların mütalâası

Londra 26 (A.A.) — Tokyo radyosu, Darlan'ın ölümü hakkındaki tefsirlerinde İngiliz ihanetinden bahsetmekle beraber, sözlerinde mutat olmıyan bir ihtiyatsızlık göstermiştir.

Reuter muhabirine göre, Avustralyada efkâr şudur:

"Darlan'ın yerine Laval'in ölmemiş olması acınacak bir şeydir.,,

İtalyan tefsiri

Roma 26 (A.A.) — Darlanın ölümü hakkında tefsirde bulunan Roma basını bu cinayetin manevî teşvikleri hakkında hiç bir şüpheye hiç bir suretle yer olmadığını bildirmektedir. Şimal Afrikadaki İngiliz siyasetine zorluk çıkaran bu şahsiyetin ortadan kalkmasından ilk faydalanacak olan İngilteredir.

Popolo d'İtalia gazetesine göre, Darlanın ölümü, iki müttefik devlet arasında tamiri imkânsız bir kesilmeğe sebep olabilecek düelloyu şimdilik durdurmuş bulunmaktadır

İngilizler Sirte'yi İşgal Etti

Baş tarafı 1 incide

neral Montgomery'nin bir saldırma hareketinde bulunduğunu bildirmiştir.

Buerat'a varıldı

Londra, 26 (A.A.) — Fas radyosu, sekizinci ordunun, Elageyla batısında 500 kilometre mesafede Buerat'a ulaştığını bildiriyor.

Rommel'in, Mallenne İtalyan garnizonunu Misratada feda ettiği söyleniyor.

Ayni radyo, çekilmekte olan Rommel ordusunu takip eden 8 inci İngiliz ordusunun Sirte körfezinin 55 mil batısında Boueral El Hsoun'a vardığını bildirmektedir.

Tchad'dan ilerliyen kuvvetler

Londra, 26 (A.A.) — Fas radyosu bildiriyor: Libyanın cenup müntehasından Tchad'dan gelen müttefik kuvvetleri ileri hareketlerine devam etmektedirler.

44 Vilâyette Varlık Vergisi Listeleri

Baş tarafı 1 incide

Zonguldakta vergi miktarı

Zonguldak 25 (A.A.) — Burada asılan varlık vergisi listelerine göre 521,075 lirası Zonguldak merkez kazasında olmak üzere bütün vilâyet için tarhedilmiş olan vergi miktarı 1.630,277 liradır.

Balıkesirdeki vergi yekûnu

Balıkesir, (TAN) — Varlık vergisi listeleri vilâyetimizde de asılmıştır. Bütün vilâyette mükellef sayısı 1218 ve tahakkuk ettirilen vergi yekûnu da 2.202.305 liradır .

Bu yekûndan Balıkesir 271875, Bandırma 232,060, Erdek 82,000, Gönan 38.400; Manyas 95,400, Edremit 520,600, Burhaniye 300,000, Ayvalık 460,650 Balya 1500; Sındırgı 50,300, Susığırlık 110,120, Tosunbey 39,400 lira ödiyecektir.

Kredi müesseseleri

Ankara 26 (A.A.) — Maliye Vekâletinden öğrendiğimize göre, varlık vergisi mükelleflerine mutat usullerle kredi açacak bankalar meyanına Türk Ticaret Bankası şubeleri ile Halk sandıkları ve ajanları da iltihak etmişlerdir. Bundan maada Emlâk ve Eytam Bankası şubeleri gayri menkul mukabilinde açacakları kredilere ilâveten emtia ve saire mukabilinde de kredi açmak hususunda tertibat almışlardır.

Şehrimizdeki faaliyet

Varlık vergisi mükelleflerinin evvelki gün de muhtelif şubelere ödedikleri vergi yekûnu 2,770,244 liraya baliğ olmuştur. Dün, daireler öğleye kadar açık bulunduğu halde müracaat edenlerin adedi daha fazla idi. Dünkü tahsilât yekûnu yarın belli olacaktır.

Hükûmetin aldığı tedbirler ve bankaların varlık vergisi mükelleflerine müsait şartlarla krediler açması, müşteriler üzerinde derin memnuniyet uyandırmış ve mükellefler ellerindeki mallar mukabilinde kredi almağa başlamışlardır.

Perakendeciler de, dükkânlar ve mağazalarındaki malları tenzilâtlı satışa çıkarmaktadırlar, Harpten evvel reklâm mahiyetinde olarak şehrin muhtelif yerlerinde sık sık görülen tenzilâtlı satışlar, yeniden çoğalmaktadır.

Bununla beraber, bu satışlar henüz lüzumu kadar inkişaf etmemiştir.

Piyasa vaziyeti

Bir kaç güne kadar bilhassa giyecek eşyası ile kundura fiyatlarında ümit edilmedik düşüşler olacağı ümit edilmektedir. Gıda maddeleri piyasasında muameleler daha ağır gitmekle beraber, bu maddeler üzerinde de düşüşler devam etmektedir.

Dün Ticaret ve Zahire Borsasında hiç bir muamele olmamıştır. Piyasada da önemli işler yapılmamıştır. Pirinç fiyatlarında kilo başına toptan 10 - 15 kuruş kadar tenezzül vardır. Fakat perakende fiyatlarda tebeddül yoktur. Anadoluda çeltik fiyatları 45 kuruştan 30 kuruşa düşmüştür. Ancak mal almak istiyen tacirlere alınacak malın tam bedelinin banka ile gönderilmesi şart tutulmaktadır. Pirinç mahsulünün geçen seneki kadar olması fiyatların ileride yükselmesine sebep olacağı söylenmektedir. Anadoludan dün hiç bir mal gelmemiştir. Yalnız bir miktar kasaplık hayvan getirtilerek mezbahaya gönderilmiştir.

Et fiyatlarında da kilo başına 5 - 10 kuruş kadar düşüklük olmuştur. Buna da sebep fazla balık tutulması ve balık istihlâkinin son aylarda artmasıdır.

Tamamiyle tasfiye edilerek satışa çıkarılması kararlaştırılan nebatî yağların zeytinyağı yerine kullanılacağı tahmin eden bazı zeytinyağcılar, zeytinyağı fiyatlarını bir miktar indirmeği düşünmektedirler. İzmirde 115 - 120 kuruş arasında olan zeytinyağları gibi şehrimizde de perakende fiyatların 140 - 150 kuruşa kadar düşmesi beklenmektedir.

Yeniden 4 Vapur Batırıldı

Berlin, 26 (A. A.) — Beynelmilel haberler bürosu bildiriyor: Şimal Atlantikte, Alman denizaltıları az sayıda vapurdan mürekkep, fakat kuvvetle korunan bir kafileye hücum ederek ağır yüklü ve hepsi 23,000 tonluk 4 ticaret vapuru batırmışlardır.

Yeni Gine'de Japonlar Son Müdafaa Hatlarına Çekildi

Londra, 26 (A.A.) — Yeni Guinee de Japonlar, son müdafaa hatlarına çekilmişlerdir. Bu müdafaa hattının genişleme sahası 1500 metreden fazla değildir, fakat bu saha, kuvvetle tahkim edilmiş bir nevi kaleden başka bir şeye benzememektedir. Müttefiklerin son hücumları, bir Japon destroyerinin 5000 tonluk bir taşıtın ve 5 kargonun batırılmasiyle neticelenmiştir.

SOVYET TEBLİĞİ

Baş tarafı 1 incide

vati, Bondarevka, Grekovo, Fominka, Kuteinikov ile mühim bir idarî merkez ve demiryol durağı olan Malçevskaya'yı ele geçirmişlerdir.

25 ilkkânun günü akşamı düşmandan alınan esir sayısı 7,500 kişiye yükselmiştir, 16 ilâ 25 ilk kânun zarfında kuvvetlerimiz düşmandan 49,700 er ve subay esir almışlardır.

16 ilâ 25 ilkkânun zarfında yapılan çarpışmalarda Sovyet birlikleri 172 tank, 1877 top, 54,000 tüfek, 82 radyo merkezi, 1.177 motosiklet, 1.115 araba, 6,783 binek hayvanı ve 97 mühimmat, silâh ve yiyecek deposu ele geçirmişlerdir.

Ayrıca 107 uçak, 133 tank, muhtelif çapta 251 top tahrip olunmuştur.

24 ilkkânunda düşman savaş sahasında 7.000 den fazla er ve subay ölü bırakmıştır.

Sovyet tebliği

Moskova, 26 (A.A.) — Sovyet öğle tebliği eki: Stalingrad fabrikalar çevresinde kuvvetlerimiz kuşatılkları mevzilerde çarpışmalar yapmışlar ve 19 düşman blokhavzını tahrip ettikten sonra ganimetler almışlardır. Kuvvetlerimiz düşman tarafından tutulan bir fabrikaya taarruz ederek burasını işgal etmişler ve takriben 500 düşman askeri öldürmüşlerdir.

Sovyet ek tebliği

Moskova, 26 (A.A.) — Sovyet gece yarısı ek tebliği: Stalingrad'da fabrikalar mahallesinde münferit hücum müfrezeleri halinde hareket eden kuvvetlerimiz düşman tahkimatını kuşatmış ve tahrip etmişlerdir.

Stalingrad şimal batısında karşılıklı topçu ateşi olmuştur. Bataryalarımızın ateşiyle düşmanın 26 zırhlı tabyası, 2 mayin atıcı bataryası ve 5 mitralyöz yuvası tahrip edilmiştir.

Stalingrad cenup batısında kuvvetlerimiz taarruz savaşları yapmışlardır.

Stalingrat çevresinde

Moskova: 26 (A.A.) — Sovyet kuvvetleri, Stalingrad çevresinde bulunan 22 Alman tümenini kuşatan çemberi kırmak için Almanlar tarafından yapılan muazzam gayreti kat'i olarak kırmışlardır.

Sovyet başkumandanlığı, karşılık taarruz yapan Almanların püskürtülerek vukuf heyeti teşekkül edemediğinden ve zabıta tahkikatı da vaktinde yapılmadığından vaka mahallinde keşif yapılması bugüne kalmıştır.

Etimesuttaki kaza

Ankara, 26 (A.A.) — Bugün 26.12. 1942 tarihinde gece yarısından biraz sonra Etimesut istasyonu yakınında iki marşandiz katarının çarpışması suretiyle bir kaza olmuştur.

Sincanköy istasyon memuru Sincanköyde bulunan bir marşandiz katarını Etimesuttan gelecek olan diğer bir marşandiz katarının vürududna kadar beklemesi lâzım gelirken, yolda tren olduğunu unutarak bunun hareketine müsaade etmiş ve Etimesut yakınında iki tren çarpışmıştır.

Üç yük vagonu devrilmiş, dokuz vagon yoldan çıkmıştır. Çarpışan trenlerin müstahdemlerinden 7 kişi yaralanmış ve bunlardan üçü Nümune hastanesine gönderilmiştir. Yaraları hafiftir.

Yolda bir miktar hasar olduğu için trenlere aktarma yaptırılmıştır. Yolun akşama kadar açılmasına çalışılmaktadır.

ALMAN TEBLİĞİ

Baş tarafı 1 incide

tır. 42 düşman hücum arabası tahrip edilmiştir.

Mühim hava filoları ve Macar seri savaş uçakları kara hareketlerini gece ve gündüz desteklemişlerdir. Don nehrinin doğu kıyısında yapılan mevzii akınlar esnasında Macar kıt'aları, birçok düşman mevziini tahrip ve orada bulunanları imha etmişlerdir. Voronej'in şimal batısında ve Kalonge'nin batısında Alman kıt'alarının yapmış olduğu tesirli hücumlar neticesinde düşman ağır zayiata uğramıştır. Birçok esir ve ganimet alınmıştır. Cephenin orta kesimindeki düşman mevzii taarruzları akim kalmıştır. Veliki - Luki garnizonu, düşmanın yeni taarruzlarını püskürtmüştür.

Düşman İlmen gölü cenup doğusunda yaptığı akmlarda 10 hücum arabası kaybetmiştir. Pike bomba uçakları, Balıkçılar yarmadasındaki Sovyet bataryalarına ve Kandalascha garnizonunun tesislerine ağır bombalarla hücum etmişlerdir.

25 İlkkânunda 30 Sovyet uçağı düşürülmüştür. Hava taşıt filoları cephenin muhtelif kesimlerinde sayaşların cereyan ettiği bazı istihat noktalarına gece ve gündüz mühimmat ve iaşe maddeleri atmışlardır.

Stalin ve Molotof'un mesajı

Moskova, 26 (A.A.) — Ukrayna'nın Sovyet rejiminin kuruluşunun 25 inci yıldönümü münasebetiyle Stalin ve Molotof Ukrayna halk komiserleri heyetine bir telgraf göndermişlerdir. Bu telgrafta ezcümle deniliyor ki:

25 inci yıldönümü münasebetiyle bütün Ukraynalılara kardeşçe selâm göndermeği borç biliriz. Ukraynanın sulhçü mesaisi faşist Almanyanın istilâsiyle ihlâl edilmiştir. Hitlerci kuvvetler Ukraynada bir çok şehirleri ve köyleri tahrip etmiş, yüz binlerce Ukraynalıya işkence yapmış ve öldürmüşlerdir. Fakat Ukrayna kurtulacak ve yine bolşevik kalacaktır. Kıtalarımız bazı yerleri şimdiden kurtarmıştır.

Yaşasın Sovyet ve Sosyalist Ukrayna cümhuriyeti

TAN

Türkiye		Ecnebi
ABONE BEDELİ		
1400 Kr.	1 Sene	2800 Kr
750 "	6 Ay	1500 "
400 "	3 "	800 "
150 "	1 "	300 "

Adres değiştirmek (25) kuruştur

BUGÜN

Sovyetlerin Kış Taarruzu

Yazan: *M. ANTEN*

A. Rosenberg bir müddet evvel Koburg'da, Hitlerin bu şehre yürüyüşünün 20 inci yıldönümü münasebetiyle verdiği bir nutukta aynen şunu söylemişti: "Şark sahası Almanyanın mukadderatı demektir.,,

Fakat bu saha, kızılordunun kış taarruzlariyle sarsılmağa başlamıştır.

Murmansk'dan Karadenize kadar 3000 kilometrelik cephe üzerinde Almanlar ilkbahar, yaz ve sonbahar taarruzlarında muvaffakıyetsizliğe uğradıktan sonra, ordularını soğuğa ve kızılordunun taarruzlarına karşı korumak için müdafaa tedbirleri almağa başlamışlardır ve geçen kışta olduğu gibi, birbirlerinden takriben 50 kilometre mesafede bulunan ve her biri bir tümenlik bir kuvvet tarafından müdafaa edilen müstahkem mukavemet noktaları tesis etmişlerdir. Bu kalelerin iki üç ay hariçten yiyecek maddeleri ve harp malzemesi almaksızın kendi kendilerine kâfi gelmelerini mümkün kılacak tertibat alınmıştır. Şark ordusunu beslemek vazifesini üzerine alan General Wiertersheim'in idaresi altında bu maksatla hazırladığı geniş proğram mucibince Şark ordusuna her hafta 20 milyon kilo ekmek 5 milyon kilo et, bir milyon kilo yağlı maddeler ve on bir milyon kilo patates gönderilmesi kararlaştırılmıştır.

Fakat Sovyet yüksek kumandanlığı Almanların bu geniş kış plânlarını altüst etmektedir. Stalingradda, Rjevde, Veliki - Luki'de Voronej'de, Nalçık'da bu mukavemet merkezleri kırılmakta, aşılmakta, çember içine alınmaktadır. Almanların bu sene, geçen kış olduğu gibi, bu mukavemet merkezlerinde tutunabilmeleri imkânı kalmamış gibi görünüyor.

Vaziyetin Hulâsası

Son gelen haberlere göre Şark cephesindeki vaziyet şöyle hülâsa edilebilir: Kızılordu bütün cephelerde teşebbüsü elinde tutmaktadır. Bilhassa orta Don'da kızılordunun tazyiki çok şiddetlidir. Burada yeniden 7,500 esir alınmış ve 7,000 Alman öldürülmüştür. On günlük Voronej taarruzu esnasında 300 tank, 2,000 top ve 100 tayyare tahrip edilmiştir. Bir noktada 4,000 Alman askeri kendiliklerinden teslim olmuşlardır.

Almanlar, Stalingrad önündeki kuvvetlerini şimalden ve cenuptan gelen kızılordu kuvvetlerinin çemberi içine girmekten kurtarmak maksadiyle Kotelnikovo kesiminden çok şiddetli karşı taarruzlara geçmişlerdi. Dün gece Sovyet hususî tebliği kızılordunun bu kesimde de taarruza geçerek Alman kuvvetlerini 25 kilometre geriye sürdüğü ve bu kesimde şimdiye kadar 9,000 Alman öldürüldüğü, 270 tayyare ile 300 topun tahrip edildiği bildirilmektedir.

Anlaşılıyor ki kızılordunun bu senenin kış taarruzları geçen senekinden farklı, çok daha geniş ve müessirdir. Almanlar başka bir cepheye yardım göndermek suretiyle bir cepheyi zayıflattıkları zaman kızılordu kuvvetleri derhal zayıflıyan cepheye taarruz etmektedirler. Bazı kesimlerde de tuzak taarruzlar yaparak oraya çok miktarda Alman kuvvetleri çekmektedirler.

Harekâtın Bilânçosu

Almanların bu seneki kış seferlerinin askeri ve iktisadî bilânçosu şu suretle hülâsa edilebilir.

Askeri bakımdan: Almanlar kızılordunun imha edememiş onun mukavemet kudretini kıramamıştır. Bilâkis kızılordu cephenin bütün kesimlerinde taarruz teşebbüsünü eline almıştır ve bunu muhafaza etmektedir. Almanlar Karadeniz ve Hazer denizi limanlarına ve bu denizlere hâkim olamamışlar, müttefiklerin Sovyetlere harp malzemesi gönderdiği yolu kesememişlerdir. Önümüzdeki aylarda mühim bir rol oynamağa namzet olan kızıldonanmayı da tahrip edememişlerdir. Hülâsa Alman ordusu mühim arazi kazanmasına rağmen stratejik bir muvaffakıyet kazanamamıştır ve mühim zayiat vermiştir.

İktisadi bakımdan: Alman ordusu senelik istihsali 2 milyon ton olan Mayakop petrol sahasını — uzun zaman istifade edemiyeceği şekilde tahrip edilmiş bir halde — eline geçirmiştir. Fakat senede 7 milyon ton petrol veren Grozni'den 100, 30 milyon petrol çıkaran Bakûdan 1,000 kilometre uzakta bulunmaktadır. (Hububat pamuk, çay, tütün, kömür; bakır; batit, kurşun; pirit manganez) eline geçirememiştir.

Şehir Tiyatrosu DRAM Kısmı
20,30 da (BÜYÜK İHTİLÂL)
Komedi Kısmı (YE KÜRKÜM YE)

HAFTA KONUŞMASI

Sosyal, Kültürel Ve Orijinal Vakıflar

Dinî Olanlarından Başka Millî Müdafaayı, Sporu, Kültürü, İçtimaî Muaveneti, Sıhhati, Sanayii Ziraati, Şehirciliği Koruyan Birçok Vakıflarımız Vardır. Aşağıda Bunları Sırasile Okurken Hayretler İçinde Kalacağınıza Şüphe Etmiyoruz

YAZAN: **Refik Halid KARAY**

Çoğumuz sanırız ki (Evkaf) idaresinin işi câmilerle medreseleri gözetip ara sıra tamir etmekten, memur ve hademesine maaş vermekten, artan parasile birkaç han yaptırmaktan öteye geçmez. Varlığını bize en az duyuran, memlekette en az canlılık gösteren ve propagandası en az yapılan kurum (Evkaf) dır. Hele Evkafın, câmileri korumaktan başka bir takım sosyal, kültürel, ekonomik maksatlara da hizmet etmesi lâzım geldiğini bilenler yeni neslide pek azdır, eskisinde de çok değildir. Vakıfnamelere göz gezdirirsek dedelerimizin çeşitli meselelerde neleri, nerelere kadar düşündüklerini anlıyarak derin bir şaşkınlığa düşeceğimize şüphe etmeyiniz. İşte, bugünkü konuşmamızda size cinslere ve sınıflara ayırarak - sayın okuyucularımdan aldığım ve sağlam kaynaktan süzdüğüm değerli malûmat sâyesinde- yüz kadar vakıftan bahsedeceğim. Sonra da soracağım: "Bunlar ne oldu? Ve böyle mi olmalıydı?"

★ ★

1 - *Spor mükâfatları*

Dedelerimiz beden terbiyesini geliştirmek için bir takım mükâfatlar kurmuşlardır. Vakıfnameleri incelerseniz bunlar arasında şunları görürsünüz:

A. — Denizde yüzücülük; B. — Karada koşuculuk; C. — Ok ve cirit atma; D. — Binicilik; E. — Cins at yetiştirme mükâfatları vakıfları.

2 - *Kültür mükâfatları*

A. — İlmî eser sahiplerine; (yani bir cins Nobel mükâfatı); B. — Bugünkü Üniversite karşılığı olan büyük tahsil yurtlarından birinci çıkanlara; C. — Matbaa hurufatı dökümünde ve basım işlerinde mahareti görülenlere; D. — Mimarlıkta ve minarecilikte mahir olanlara; E. — Musiki sanatinde yüksek dereceye çıkanlara mükâfat.

Ayrıca:

A. — Fakir talebeye kitap, kâğıt, elbise ve gıda verilmesi vakfı; B. — Kütüphanelerde tetiklerde bulunanlara kâğıt ve kalem verilmesi vakfı; C. — Güzel yazı (yani hüsnühat), tecilit, tezhip sanatlerini teşvik vakfı; D — Çinicilliği teşvik vakfı; E — Darüttıp, matbaalar, kütüphaneler, mektepler, medreseler ve bu gibi bütün ilim ocaklarını koruma vakıfları.

3 - *İçtimaî muaveneti vakıfları*

Bunlar pek çoktur, bir kısmını sıralayalım: Yaşlı, sakat, kör, yoksul ve hastalar için yardım vakıfları - öksüzlere yazlık, kışlık, bayramlık elbise ve çamaşır verilmesi vakfı - yangından çıkan, doğuracak ve evlenecek olan yoksullara yardım vakfı - yoksul cenazelerinin gömülmesi, yine yoksulların bedava yıkanması vakfı - fakirlere sıcak yemek, elbise, erzak, kömür dağıtılması vakıfları - memlekete gelen yoksul kimseleri, garipleri barındıracak ve yiyip içmelerini sağlayacak misafirhaneler vakfı - borçlu mahpusların borçları ödenerek hapisten kurtarılmaları vakfı - zelzele veya salgın hastalıklardan zarar görenlere yardım vakfı - işgal ve istilâ gören yerlerden gelenlerin ana yurdda yerleştirilmeleri vakfı - köle ve halayık gibi sivil esirlerden yaşlı ve hasta olanlarını diyet karşılığı azat etme vakfı.

4 - *Sıhhiye vakıfları*

A. — Hastaneler, timarhaneler vakfı; B. — Faydalı ilâçlar bulan ve tertip eden hekimlere ve eczacılara mükâfat vakfı; C. — Cüzamlılar, körler ve dilsizler yurdu vakıfları; D. — Çiftçileri ekin ve harman zamanı sivrisineklerden, dolayisiyle sıtmadan korumak için etraftaki bayırlara pekmez dökülmesi vakfı (sinekler pekmeze yapışırlar ve zararsız hale gelirler!)

5 - *Millî Müdafaa vakıfları*

A. — Top yapanlara; B. — Tersanede gemi yapanlara; C. — Deniz ve kara harplerinde yararlığı görülenlere mükâfat vakıfları.

Ayrıca:

A. — Topçular ocağı, kalyoncular ocağı, lengerhane, dökümhane, kalhane, saraçhane, baruthane, kılıçhane, demirhane vakıfları; B. — Harp esirlerini diyet vererek kurtarma; C. — Hudut kalelerini bekliyenlere yardım; D. — Top çeken hayvanların satın alınması; E. — Harp ve kıtlık ihtimali düşünülerek memleketin münasip yerlerinde erzak ve menzil depoları kurulması vakıfları; F. — Muharebe halinde orduya nakdî yardım, askere kışlık kaput ve çamaşır vakfı.

6 - *Bayındırlık vakıfları*

A. — Köprüler inşası ve tamiri; B. — Kaldırımlar yapılması; C. — Kervansaraylar kurulması; D. — Memleketin su yolları, kemerler, bentler, kuyularla bezenmesi vakıfları.

7 - *Şehircilik vakıfları*

A. — Umumî meydanlıklar, ağaçlıklar, parklar vakfı; B. — Ağaçları koruma vakıfları; C. — Cami meydanlarında halkın ve cemaatin istirahati ve gezinip dolaşması, hava ve güneş alması için bahçeler yapılması vakfı; D. — Çeşme, sebil, şadırvanlar vakfı; E. — Sahiller arasında pazar kayıkları işletilmesi ve dalyanlar kurulması vakfı.

Ayrıca pek orijinal vakıflar da vardır:

A. — Sokaklara tükürenlerin tükürükleri üstüne kül dökecek ücretli adamlar kullanılması vakfı; B. — Çocukların kömür veya başka maddelerle kirlettikleri sokak duvarlarını temizliyecek amele masrafı vakfı; C. — Körlerle beygirlerin sürçüp düşmemeleri için, bozuk kaldırım taşlarını kaldıracak amele masrafı vakfı; D. — Yük hayvanlarına mahsus molataşı vakfı

8 - *Ticaret, sanat ziraat vakıfları*

A. — Ticarette yüzde bir farkla mütedavil sermaye olarak kullanılmak üzere nukudu mevkufa vakfı; B. — Ticaret ve sanat için dükkân açmak istiyen yoksullara; C. — Ticaret ve sanatta işi bozulanlara yardım; D. — Sanat üstadlarının yetiştirdikleri usta ve kalfaların postemal kuşanma töreni; E. — Demir ve ağaç oymacılığını ve cam tezyinatını teşvik; F. — Sanayide mahareti görülenlere mükâfat; G. — Ziraati ve çiftçiliği teşvik vakıfları; H. — Mülk ve toprağın yabancılar eline geçmesini önlemek için kurulmuş vakıflar; İ. — Zeytincilik, bağcılık, meyvacılık ve çiçekçilik teşvik vakıfları; J. — Çiçek ve gülyağı yetiştirip çıkaranlara mükâfat vakfı.

9 - *Çeşitli ve orijinal vakıflar*

A. — Kedilere ciğer, köpeklere ekmek, lağar hayvanlara yem verilmesi ve tedavileri; B. — Kuşlara mahsus havuzlar, barınaklar inşası ve bunlara yem serpilmesi; C. — Ödünç gelin takımları, kir gezintilerine gideceklere yine ödünç mutfak ve yemek takımları verilmesi; D. — Esnafın ve ticaret erbabının yıllık eğlence ve gezinti masrafları vakıfları gibi...

★ ★

Bunlar ne oldu? Ve böyle mi olmalıydı?

İngiltere ve Amerika İntibaları: 5

İngilterede Elimize Verilen Tılsımlı Anahtar

İngiliz Topraklarında İlk Yemek - İngilterenin İkinci Bir Hususiyeti: Üniformalı Genç ve Güzel Kızlar

YAZAN: **M. Zekeriya Sertel**

İngiltereye vardığımız zaman öğle olmuştu. Tayyare yolcuları ile birlikte B. A. L kumpanyasının sahil civarındaki binasına gittik. Burada gümrük muamelesi ve pasaport muayenesi yapıldıktan sonra, binanın üst katındaki lokantaya çıktık İngiliz topraklarında ilk defa yemek yiyorduk. Temiz ve geniş bir lokanta. Bütün tayyare yolcuları burada yemek yiyorlar. Masalar üzerinde temiz örtüler, garsonluğu üniformalı genç kızlar yapıyorlar. Yemek tabldot. On kuruşluk bunudan ancak bir lokmaya yetecek kadar küçücük bir parça yağ getirdiler Beyaz ve bol ekmek. Yemek bir çorba, yanında iki sebzesiyle bir parça et, ve bir soğukluktan ibaretti. Sonunda bir çay veya kahve verildi Yemek bol değildi, fakat karın doyuracak ve kalorimizi verecek derecede idi. Bütün İngilterede her yerde yemeğin bu tarzda tanzim edildiğini herkesin aynı yemeği yediğini söylediler. Bu malûmat bizim için bir tecessüs mevzuu oldu. Harbin dördüncü yılına giren İngilterede hâlâ işe kıtlığının duyulmaması hayretimizi mucip oldu. İngilterede iken bu mevzu üzerinde hayli tetkikat icra ettik, İaşe Nazırı ile de uzun bir konuşma yaptık. Bu konuşma ve tetkikatımız gelecek yazımda anlatacağım.

★ ★

Yemekten sonra Londraya gider trene binmek üzere civardaki istasyona gittik. Burada İngilterenin ikinci bir hususiyetini gösteren yeni bir manzara ile karşılaştık. İstasyonda memurların çoğu, hattâ hammallar üniformalı kadın ve kız idi. Üniforma giymiş güzel bir genç kız elinde araba ile bizim eşyayı taşıyordu. Sonra İngilteredeki ikametimiz esnasında öğrendik ki burada erkeklere ordu da daha mühim işler gördürmek üzere, onların işlerini kadınlara gördürüyorlar. Kadın o derece seferber edilmiştir ki İngilterenin her tarafında erkek kadar üniformalı kadın işçiye rastgelirsiniz.

Londra istasyonunda trenimiz dur duğu zaman, sefirimiz Rauf Orbay ve İstihbarat Nezareti şef ve memurlariyle radyo memurlarının bizi beklediklerini gördük. Eşyalarımızı alıp istasyona iner inmez fotoğraf ve radyo makineleri işlemeğe başladı. Bizi istikbale gelenlerin ellerin sıkmamıza bile müsaade etmiyorlardı. Bu arada bir ses yükseldi. İstihbarat Nezareti şeflerinden biri bize yüksek sesle hoşgeldiniz diyor ve şu sözleri söylüyordu:

— İngilterede bulunduğunuz müddetçe sizlere her istediğiniz şeyi göstereceğiz, istediğiniz kimselerle görüşmenizi temin edeceğiz. Doğrudan doğruya hakikatla temas etmeniz için elimizden gelen her kolaylığı yapacağız. Ricamız şudur: Gördüklerinizi ve öğrendiklerinizi olduğu gibi yazınız. Hiç bir dakika kendinizi misafirperverlik minneti altında hissetmeyiniz.

Ev sahibinin bu sözleri, Londrada iken muhtelif nazırlar tarafından bir çok tekrar edildi. Ve şükranla söylemeğe mecburum ki oradan gazetelerimize yazdığımız yazılar hiç bir sansüre tâbi olmadan gönderildi.

★ ★

Şimdi artık İngiltereden deviz. Elimizde tılsımlı bir anahtar vardır. Bu anahtar Başvekilden, en basit vatandaşa kadar herkesin, her müessesenin kapısını açmak kudretini haizdir. İngilterede kaldığımız bir ay zarfında Başvekilinden mebusuna kadar İngiltereyi idare eden bir çok devlet adamları ile, büyük muharrir, mütefekkir ve gazetecilerle görüştük. Halk arasına girdik. Bizi, İngiltereyi ve dünyayı doğrudan doğruya veya dolayisiyle alâkadar eden bütün meseleler hakkında temaslar yaptık. Tetkikatta bulunduk.

Gelecek yazımdan itibaren bu müşahede, temas ve tetkiklerimi ayrı ayrı mevzular halinde ve İngiliz dostlarımın tavsiyesi mucibince gördüğüm, ve düşündüğüm gibi anlatmağa çalışacağım. Umarım ki bazı görüşlerim İngiliz dostlarımızı rencide edecek kadar aykırı olmıyacaktır.

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Meçhul Tarihçiler

Yazan: *ULUNAY*

Bunlar yazdıkları esere imzalarını atmağa lüzum görmiyen alâmeler değildirler. Bunlar vakaları hâdiseleri zamanın yaşlı simasına neşeli yahut hazin bir nağme ile yazan halk türkülerinin adı sanı meçhul şairleri, bestekârlarıdır. Burada güfte beste ile beraber yürür; havas musikisinde olduğu gibi yalnız besteye ehemmiyet verilmez. Meselâ Anadolu da bulunduğum zaman bir köylü, kağnısını sürerek hâlâ hâfızamdan silinmiyen o çok yanık bestesiyle şu türkü söylüyordu:

Vay bana, vaylar bana!
Yıl oldu aylar bana;
Eğildim su içmeğe,
Su vermez çaylar bana.

Bu mukayyed kafiyeli güfteyi hangi kudretli şair yapmış ve hangi kuvvetli bestekâr bu güfteye o dokunaklı besteyi uydurmuş? Bunu ne söyliyen ne de dinliyenler bilir. Bunlar sanki halkın bir araya toplanmış zevkinden süzülmüş bir mahsulât hülâsasıdır ve onun sahibi olmak sizin, benim, onun velhasıl halkın malıdır. Anadolu bu hâdiseler nakledici destanlarla doludur. "Çarşanba,, yı sel aldığını söyliyemek yalnız "bir yar sevdim el aldı,, mısraına kafiye bulmak için değildir Asıl maksut "Çarşanba,, kasabasında bir tuğyan olduğunu tesbit etmektir Bazan bir yerde bir babayiğit türer, tütün kaçakçılığı yapar; kolcularla vuruşur; bir gün bu su destisi de su yolunda kırılınca hemen meçhul şairler, bestekârlar mersiyesini, türküsünü düzerler:

Arslanım şâhinim anam yerde yatıyor
Siyah da perçemleri anam kana batıyor

Anadolunun yanık tarihini bütün bu destan, divan, bozlak ve türkü mozaikleri ile işleyebiliriz. Meselâ söyle bir Yozgat türküsü dinlemiştim ki bestesi kadar mükemmel olan güfte sini yazıyorum:

Dün gidi bu gün iki;
Acap yollardamı ki?
Dudakları tepsemiş,
Susuz çöllerde mi ki?

Anadolunun hayatını emeni Yemen seferlerini oğlunun hasretiyle yanan bir ana ağzından bu kadar yanık söyliyen hangi tarih kitabı vardır?

Bu "millet malı,, edebiyatın tasvirleri de kuvvetlidir. Çünkü mayasını doğrudan doğruya halkın ruhundan almıştır. Fakat acaba bu kadar millî duygulara dayanan eserleri sahipsiz addetmek doğru olur mu? Bu itibarla memleketin tarihini halkçılığın kuvvetli tasvirleriyle canlandıran bu ölmez eserlerin altına tereddüt etmeden su imzayı koyabiliriz: Türk sanat zevki.

LOKMAN Hekimin Öğütleri

SU ÇİÇEĞİ HASTALIĞI

Çiçek hastalığının adı anıldığı bu sırada, su çiçeği hastalığı da hatırlanmalıdır.. Bu hastalığın çiçek hastalığından ayrı bir hastalık mı, yoksa çiçek hastalığının hafif bir şekli mi olduğu hakkında, hekimlerin fikirleri ayrılır. İkisinin de mikrobu bilinmediği için bu meseleyi kesin olarak hallet mek şimdilik mümkün değildir. Bununla beraber, hekimlerin en çoğu su çiçeğini çiçek hastalığından ayrı bir hastalık diye tanırlar.

Su çiçeği pek hafif bir hastalıktır Hemen daima, hiç bir zahmet vermeden, ehemmiyetsiz bir surette geçer. Pek nadir olarak, oynak yerlerinde ağrılar böbreklerde iltihap hasıl ettiği vardır. Bir de, bazılarında zona hastalığına, belde pek şiddetli ağrılara ve büyük büyük kabarcıklara sebep olur.. Su çiçeğinden sonra menenjit hastalığı da görülmüştür, fakat bu menenjit iyi olur, insanı götürmez,

Su çiçeği pek bulaşık bir hastalıktır En ziyade, iki yaşla yedi yaş arasında çocuklara bulaşır.. Çocuk olmıyanların da tutulduğu vardır.. Ona bir kere tutulan bir daha tutulmaz.

Bulaştığı günden on dört, on beş gün sonra meydana çıkar. Müstesna olarak on bir günde, on yedi günde meydana çıktığı da olur.

Mikroplu bulaşık hastalıkların hemen hepsi yüksek ateşle, derin yorgunlukla, şiddetli baş ağrısiyle başladıkları halde, su çiçeğinde bu alâmetler bulunmaz bulunsa da pek hafif olur.

Su çiçeğinin alâmeti, içerisi berrak su ile dolu kabarcıklardır. Bunlar vücudün her tarafında çıkarlar, fakat vücüden ziyade gövdenin üzerinde olurlar. Kabarcıkların üzeri kabuk bağlar. Şu kadar ki kabuklar kuruyup düştükten sonra onların altında çiçek bozuğu gibi yerler kalmaz.., Bu kabarcıkların en büyük mahzuru şiddetle kaşındırmaktır, kaşınma bazan uykuya mani olur

Su çiçeği pek hafif ve chemmiyetsiz bir hastalık olduğundan ona tutulan çocukları yatakta tutmak pek güç olur. Bununla beraber çocuğu bir iki gün odada zaptetmiye çalışmalı ve hafif yedirmelidir.. Bir kere de idrar tahlili lâzımdır. Kabarcıkların sebep olduğu şiddetli kaşınmayı geçirmek için, kabarcıkları üzerine pudra sürmek iyi gelir

Kabarcıkların üzerindeki kabuklar büsbütün dökülerek kayboluncaya kadar, başkalarına bulaşmasına meydan vermemek üzere, çocuğu evden çıkarmamak ihtiyatlı bir hareket olur..

Su çiçeğini tutulan bir daha tutulmazsa da, su çiçeği hastalığı asıl çiçek hastalığının bulaşmasına mani olmaz.. Onun için su çiçeğini geçirmişlerden de, çiçek aşısını tekrarlamak mutlaka lâzımdır.

Misafir Kaldıkları Oteli Soymuşlar

Samsundan şehrimize gelen Hasibe ve Mümine isminde iki kadın Yıldız oteline inmişler ve kendilerini Düzce hükûmet hekiminin karısı ve kardeşi olarak tanıtmışlardır,

Kadınlar birkaç gün sonra 12 battaniye, 25 çarşaf ve birçok otel eşyasî çalarak otelden kaçmışlardır,

Bunlar çaldıkları eşyayı satarken yakalanmışlar ve tevkif edilmişlerdir.

Altın Fiyatları

Dün altın üzerinde hiçbir muamele olmadığından fiyat takarrür etmemiştir, Sarraflarda bile hiçbir alış veriş yapılmamıştır,

HALKEVLERİNDE:

EMİNÖNÜ HALKEVİNDEN — Millî oyunlar kursu açılmıştır. Bilenlerle öğrenmek istiyenlerin ev bürosuna müracaatları ilân olunur.

Bugün göreceğiniz en güzel film:
Senenin en MUHTEŞEM ve EĞLENCELİ ŞAHESERİ
MİAMİDE MEHTAP
BETTY GRABLE ve DON AMECHE
MELEK ve İPEK
Sinemalarında birden

Spencer Tracy ve Mickey Rooney
tarafından yaratılan çok güzel ve ahlâki
YARININ GENÇLİĞİ
Filmi: Bu Hafta
SARAY Sineması
Seyircilerinin takdir nazarlarını çekiyor ve parlak Muvaffakiyetler kazanıyor.

Bugün İSTANBUL Gazinosunda
Saat 16,30 da İÇKİSİZ MATİNE
ALDIRMA
12 tablo FANTAZİ BÜYÜK REVÜ
Yazan: EKREM REŞİD — Müzik: CEMAL REŞİD
Telefon: 40574

SARK'da
Bugün
Senenin en büyük Filmi
Sinemanın en son mucizesi
ALTIN ŞEHİR
KRİSTİNA SÖDERBAUM
Yeni tarzda Tabii renkli
Yer bulmak ve geri dönmemek için tam seans saatlerinde gelinmesi. Gece için biletlerinizi:
Muhakkak evvelden aldırınız
Telefon: 40380

HARY BAUR
KORSAN KAPTAN
Türkçe

YARALI KADIN
JOAN CRAWFORD
MELWYN DOUGLAS - CONRAD VEIDT
Önümüzdeki Çarşamba MELEK'de

ANNA NEAGLE
Şıklığı ve güzelliğile seyircilerin gözlerini kamaştırdığı
GÜNEŞİN KIZI
(SUNNY)
muhteşem mizansenli ve nefis musiki ve danslı filminde
Bu hafta:
SÜMER SİNEMASINDA
Büyük muvaffakiyet kazanmakta ve takdir alkışları toplamaktadır

ÇAPA olmayınca
yüz ekşir
ÇAPAMARKA

ÇAPA olunca
yüz güler
Tarih tesisi: 191.

Devlet Orman İşletmesi Belgrat Revir Âmirliğinden

1 — Devlet Orman İşletmesi Belgrat Revir Âmirliğinin Bahçeköy mıntakası maktalarından Bahçeköy deposuna nakledilecek (80,000) kental kestane odunu nakliye işi açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Maktalardan depoya teslim beher kental odunun nakliyesi (32) kuruştur.

3 — Muvakkat teminat (1920) liradır.

4 — Eksiltme 12/1/943 Salı günü saat 15 de Büyükderede Devlet Orman İşletmesi Belgrat Revir Âmirliğindedir.

5 — Bu işe dair şartname İstanbul Orman Çevirge Müdürlüğünde ve İşletme merkezinde görülebilir. (2502)

Muamele Vergisine Tâbi Olan

Müesseselerin tutacakları bütün defter nümuneleri temiz ve itinalı şekilde birinci hamur kâğıda basılmış hazırdır. Defterlerimizi bir kere görmeden karar vermemenizi tavsiye ederiz.

Umumî satış merkezi: İNKİLÂP KİTABEVİ İstanbul, Ankara caddesi

ASKERÎ VAZİYET

(Baş tarafı 1 incide) bildirdi. Şu halde Ruslar, bu kesimde yeni Alman mukavemetini kırdıkları takdirde bugün bu şimendifer kavşak mevkiini istirdat etmiş olmaları lâzım gelir. Fakat bu kavşak mevkii, ilerliyen kuvvetlerinin taarruzlarını kolaylaştırmak hususunda Ruslara mühim bir istifade temin etmez. Çünkü burası cenup batıya uzayan dar bir hatla Voroşilofgrada bağlıdır. Rus taarruzunun inkişaf etmekte olduğu saha, yani Don kavsinin içi, tren yolu itibarile Rusyanın en fakir bir mıntakasıdır. Çünkü Don nehri ve ayakları vasıtasile yapılan vâsi nehir nakliyatı dolayısile Ruslar bu mıntakada fazla şimendifer hattı yapmak lüzumunu hissetmemişlerdir. Bu mıntakadan geçen yegâne tren yolu Stalingrad — Rostov hattıdır ki, bu hat da bazı stünlarda yazıldığı gibi Millorovo mevkiinde değil bu mevkiin seksen kilometre cenubunda Likaya mevkiinde Rostof — Voronej hattı ile birleşir. Binaenaleyh ilerliyen kuvvetlerin gerek insan gerek malzeme zayiatlarını telâfi için bu mevsimde motörlü vasıtalardan da pek az istifade edildiğine göre daha ziyade kızaklı vasıtalarla temin edilen nakliyata dayanmış bir taarruzun çıkış yerlerinden uzaklaştıkça temposunun ağırlaşacağını tabii görmek icap eder. Bahusus Alman ordusunun ricati yazın Rusların yaptıkları gibi plânlı bir sevkulceyşî ricat değil, her mevzide müdafaa muharebesi verilerek yapılan bir ricattir ki, böyle bir ricat önünde ilerliyen ordunun, muharebelerin her safhasında yeni hamle için insan ve malzeme zayiatını telâfi mecburiyeti vardır.

Almanlar, birkaç gün evvel Stalingrad'ın cenup batısında, doğu istikametinde şiddetli bir taarruza geçmişler ve biraz da ilerlemişlerdi. Son gelen Rus tebliğleri bu taarruzun kırıldığını ve karşılık taarruzla Almanların otuz kilometre batıya atıldıklarını bildirdiler. Diğer taraftan daha cenupta, Kafkasyada Nalçik kesiminde Rusların taarruza geçerek birçok yerleri istirdat etmiş oldukları haber veriliyor.

Bizim kanaatimize göre Alman başkomutanlığı yeni Rus taarruzu karşısında kışın, Kafkasya ve Stalingrad harekâtını idame edemiyeceğini anlamış ve buralardaki esas kuvvetleri hem tehlikeden kurtarmak hem de Rostof hattını kuvvetle tutabilmek için Rostofa doğru çekmeğe başlamıştır. Ruslar da bu harekâta mâni olmak ve karşılarındaki kuvvetleri yerlerinde tesbit etmek için bu kesimlerde taarruza geçmişlerdir.

Afrika cephesi: Sekizinci İngiliz ordusu Sirte çölünün yegâne limanı olan Sirte limanını zaptederek batıya doğru ilerlemiş ve Buerat mevkiini de alarak Trablusa iki yüz kilometre bir mesafeye varmıştır. Mareşal Rommel kuvvetlerinin mühim kısmının şimdi Tunusta bulunduğu muhakkaktır. Bizim kanaatimize göre Tunustaki birinci İngiliz ordusu cephe arkasında lâzım gelen hava meydanlarını henüz ikmal etmemiş ise bugünlerde vaziyeti biraz tehlikelidir. Çünkü Tunusta, Rommelin Afrika muharebelerinde pişmiş birliklerile takviye edilen mihver ordusu, sekizinci İngiliz ordusunun Trablusu işgalinden evvel, birinci İngiliz ordusuna karşı şiddetli bir taarruza geçmesi muhtemeldir. Birinci İngiliz ordusu, henüz modern muharebe ile tam ünsiyet etmemiş bir ordudur. Kuvvetlerini Tunusa geçirmiş olan Mareşal Rommelin bu vaziyetten istifade etmek istiyeceği tabiidir. Sekizinci İngiliz ordusu, Trablusu işgal ederek süratle Tunus hududunu geçip birinci İngiliz ordusunun sağ yanında mevkiini aldığı zaman Tunustaki müttefik ordunun vaziyeti çok kuvvetlenecektir. Fakat bu bir zaman meselesidir. Bu zamanın müttefikler lehine işlemesine mihverin müsaade edeceği ümit edilemez. Onun için bu zaman zarfında Tunustaki birinci İngiliz ordusuna bir darbe vurmak için mihverin bir taarruza geçmesi kuvvetli bir ihtimal dahilindedir.

Amiral Darlan'ın Ölümü

(Baş tarafı 1 incide) ket etmiştir? Yoksa Darlan'ın hiyanetine inanmış bir Fransız vatanperveri midir? Bunu henüz bilmiyoruz.

Fakat bu suikastlerin devam etmiyeceğini, yarın Vichy, Paris, hattâ Roma'da buna benzer suikastlerin vuku bulmıyacağını kimse temin edemez. Dünya ve bilhassa Avrupa çok mühim hâdiselerin arifesindedir. Bu hâdiseler Avrupada ve bilhassa Fransada birçok feveranlara, kıyamlara, suikastlere, hattâ belki de isyanlara sebebiyet verebilir. Bu itibarla Cezairde patlayan tabanca, bizce Avrupada başlıyacak büyük hâdiselerin sadece bir habercisidir.

TAN Gazetesi

İLÂN FİYATLARI

	Kr.
Başlık maktu olarak	750
1 inci sayfa santimi	500
2 » » »	400
3 » » »	150

Banka, Şirket ve Ticarethanelerde Tutulan

YEVMİYE, KEBİR ve KASA

Defterleri, muhtelif ebat ve yapraklarda bütün çeşitleri hazırlanmıştır.

Adres: İstanbul Ankara Caddesi No. 111 AFİTAP

BULMACA

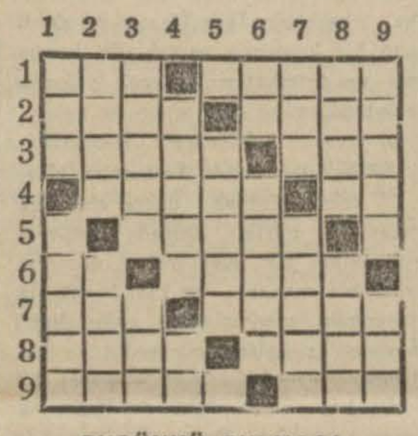

BUGÜNKÜ BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1 — Bir edat — Meşhur bir Alman mareşalı, 2 — Kâinat — Okuyucu, 3 — Kendisine ihtiyaç bulunan şey — Eksik değil, 4 — Bir millet — Bir nota. 5 — Dik sözlü, 6 — Tersi: Çok değil — Haşiye, 7 — İsyan eden — Bir hesap ameliyesi, 8 — Çocuk yemeği — Tersi: uyandırma. 9 — Söz arzı — Mülk.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1 — Tatlıdır — En çok, 2 — Hüküm vesikası, 3 — Bir kadın ismi — Sözle temas, 4 — Tersi: fizikî bir terim — İsim 5 — Fransızca hanım, 6 — Eski bir harp vasıtası — Bir semt, 7 — Satranç partisinde son oyun — Dünyanın bugünlerde mahrum olduğu, 8 — Tersi: küçük bir muzır hayvan — Lâtife, 9 — Geminin barınacağı yer — Afrikada bir nehir.

DÜNKÜ BULMACANIN HALLİ

SOLDAN SAĞA: 1 — Hakikat 2 — Sudan 3 — El — Mal — Ay, 4 — Adi — Mea. 5 — Mertebeli, 6 — Aba — Yer, 7 — In — Emi — Ek, 8 — Adese, 9 — Alâkalı.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1 — Alimane, 2 — Edebi, 3 — As — Ara — Al, 4 — Kum — Eda, 5 — İdam etmek 6 — Kal — İsa, 7 — An — Mey — El, 8 — Yelek, 9 — Nadiren.

Eczacı Kalfası ARANIYOR

İstanbul'un maruf bir eczanesinde çalışmak üzere Türk ve müslüman birkaç eczacı kalfasına ihtiyaç vardır. Talip olanların şimdiye kadar çalıştıkları yerlerle bonservisleri hakkındaki malûmatları muhtevi bir mektupla ve (S. B.) rumuziyle İstanbul 176 numaralı posta kutusuna müracaatları.

İstanbul Asliye 9 uncu Hukuk Hâkimliğinden: 42/931 — Beşiktaş Vişne zade mahallesinde Spor caddesinde 133 No. da mukim Fatma Gevher Pekün tarafından Beşiktaş Vişne zade mahallesi Spor caddesi 133 No. da mukim kocası Haydar Pekün aleyhine açtığı boşanma davasının yapılmakta olan muhakemesi sırasında: M. aleyhin ikametgâhı meçhul olduğundan davetiye ve dava arzuhali mahkeme divanhanesine tâlik ve gazete ile ilân edildiği halde gelmediğinden muhakemenin gıyaben icrasına ve davacı müddeasını şahitle isbat eylemesine ve gelecek celsede şahit listesini ita ve şahitlerini ikame eylediği takdirde dinleneceği ve gıyap kararının ilân tarihinden itibaren beş gün içinde itiraz edilmediği takdirde bir daha mahkemeye kabul edilmiyeceği ve mahkemenin 15/1/943 saat 10 a tâlikine karar verildiği ilân olunur.

KAYIP: İstanbul ithalât gümrüğünün 4087 No. ve 18.9.942 tarihli beyanname muhteviyatı 3 sandık deniz motörüne ait 6865 No. ve 5016 kuruşluk gümrük makbuzunu kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Emekanbar

SÜMER BANK umum müdürlüğünden

Varlık Vergisi Mükellefleri Sayın Tüccarların Nazarı Dikkatine:

Varlık vergisi mükelleflerine, bu vergiyi tediyede bir kolaylık olmak ve bedellerinin tamamı verginin tediyesine tahsis edilmek üzere Bankamız Müessese ve Fabrikaları için iptidaî maddeler, yardımcı maddeler, inşaat malzemesi vesaire iştirasında ihtiyaç ve fayda görülen maddelerden elverişli bulunanlar satın alınacaktır.

Bu kabil malı olup da satmak arzu eden varlık vergisi mükelleflerinin pamuklu sanayiini alâkalandıran maddeler için Bakırköy Bez Fabrikamıza, yünlü sanayii için Haliçte Defterdar Fabrikamıza, Deri sanayii için Beykozda Deri ve Kundura Sanayii Müessesemize, inşaat ve tesisat malzemesiyle müteferrik maddeler için Bankamızın Galatada Şube binasındaki Satınalma ve Nakliyat Müdürlüğüne, kâğıt sanayii için İzmitte Sellüloz Sanayii Müessesemize, mamûl eşya için de Katırcıoğlu hanında Yerli Mallar Pazarları Müessesemize müracaat ederek satmak istiyecekleri mallar hakkında teklifte bulunmaları ilân olunur.

D. Denizyolları İşletmesi U. Müdürlüğü İlânları

Denizyolları umumî yolcu navul tarifesi, yapılan zamlar dolayısiyle, tadil edilmiştir.

1 Sonkânun 943 tarihinde İstanbuldan hareket edecek olan postalardan itibaren yeni zamlı tarife tatbik olunacaktır.

Acentalardan izahat alınabilir. (2597)

DENİZCİLERE İLÂN

Devlet Limanları İşletme Umum Müdürlüğünden

Heybeliada ve Bostancı mendirekleri üzerine konulan sabit kırmızı fenerlerin faaliyete geçtikleri alâkadarlara ilân olunur. (2593)

MÜNHAL ASİSTANLIKLAR

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

Fakültemizin çocuk cerrahisi ortopedi, Deri - Frengi klinikleriyle anatomi, mikrobiyoloji enstitülerinde asistanlıklar münhaldir. Talip olan doktorların yabancı dil imtihanı yapılmak üzere ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde Dekanlığa müracatları. (2610)

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888
Sermayesi: 100,000,000 Türk Lirası
Şube ve Ajans Adedi: 265
Ziraî ve Ticarî Her Nevi Banka Muameleleri

SENEDE 28,800 LİRA İKRAMİYE

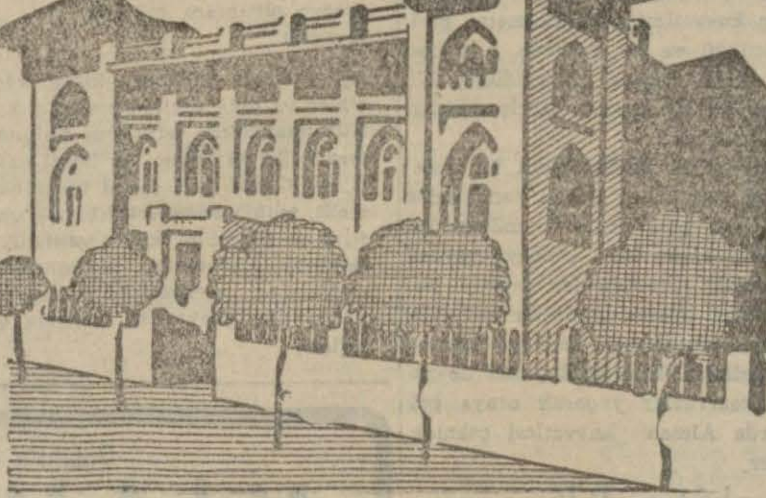

Ziraat Bankası da kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara bir sene içinde aşağıdaki plâna göre ikramiye verilecektir.

4	Adet	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	»	500	»	2,000	»
4	»	250	»	1,000	»
40	»	100	»	4,000	»
100	»	50	»	5,000	»
120	»	40	»	4,800	»
160	»	20	»	3,200	»

Kur'alara senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylûl ve 11 Birincikânun tarihinde çekilecektir.

DİKKAT: Hesaplarınızdaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlerin ikramiyeleri % 20 fazlalaştıracaktır.

İSTANBUL DEFTERDARLIĞINDAN

Dosya No.	CİNSİ	Muhammen bedel	Teminat
Sıra/73	Bahçekapıda Hobyar mahallesinin Hanimeli sokağında 92 pafta, 307 ada, 10 parsel eski 6, 8 yeni 6 kapı No. lu 1550 metre murabbaı arsanın 1/2 hissesi.	18000	1350

Yukarıda yazılı gayri menkul kapalı zarf usuliyle arttırmaya çıkarılmış ise de talip zuhur etmediğinden 16/12/942 tarihinden itibaren bir ay içinde pazarlığa bırakılmıştır. İsteklilerin muvakkat teminat makbuzları ve nüfus hüviyet cüzdanları ile birlikte 8/1/943 tarihinden itibaren 16/1/943 tarihine ve haftanın Pazartesi ve Çarşamba günleri saat 14 den 16 ya kadar Millî Emlâk Müdürlüğüne müracaatları. (2562)

Sahibi ve Neşriyat Müdürü: Halil Lütfi Dördüncü
Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. TAN Matbaası